ΤΑ ΔΕΙΛΑ ΒΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΠΑΣΟΚ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΙΣΜΟ ΥΠΟΤΑΧΘΗΚΑΝ ΤΕΛΙΚΑ ΣΤΙΣ ΠΡΟΕΚΛΟΓΙΚΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ

Χρόνος έντονων μεταπτώσεων

Το ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΚΛΙΜΑ «ΧΑΛΑΣΕ» ΣΕ ΚΡΙΣΙΜΟ ΣΗΜΕΙΟ

Μέσα στή δίνη τής πολιτικής αντιδικίας, η οποία φαίνει εντεινόμενη, καθώς οι προεκλογικές προθεσμίες τείνουν νά συντμηθούν, είναι φυσικό και η οικονομία νά ταλαιπωρείται καί οι εκτιμήσεις καί οι αναλύσεις γι' αυτή νά χρωματίζονται σέ μεγάλο βαθμό από τέτ αντιτιθέ[illegible] συμφέροντα. Είναι δύσκολο, λοιπόν, νά υπάρξει μιά αντικειμενική εκτίμηση γιά τόν χρόνο πού έφυγε προχθές, αφού οι μέν μιλάνε γιά μιά επιτυχημένη πορεία πού συνεχίζεται καί οι δέ γιά ένα αποτυχημένο κεφάλαιο, πού, ευτυχώς, έκλεισε. Εκτός από τά πολιτικά κόμματα, διαφορετικές είναι, επίσης καί οι εκτιμήσεις τών κοινωνικών τάξεων. Οι εργαζόμενοι, πάντως, δεν έχουν κανένα λόγο νά θυμούνται ευχάριστα τό 1987, αφού στή διάρκειά του οι πραγματικές τους αποδοχές υπέστησαν νέα διάβρωση κατά 3%, η οποία, προστιθέμενη στή μείωση τού 7% πού έγινε τό 1986, δείχνει τήν έκταση τών εισοδηματικών απωλειών πού υπέστησαν οι μισθωτοί στά πλαίσια τής πολιτικής τής σταθεροποίησης. Αντίθετα, τό 1987 ήταν η δεύτερη μετά τό 1986 καλή χρονιά γιά τίς επιχειρήσεις, η συντριπτική πλειοψηφία τών οποίων είδε νά βελτιώνονται αρκετά τά κέρδη τους καί οι πωλήσεις τους.

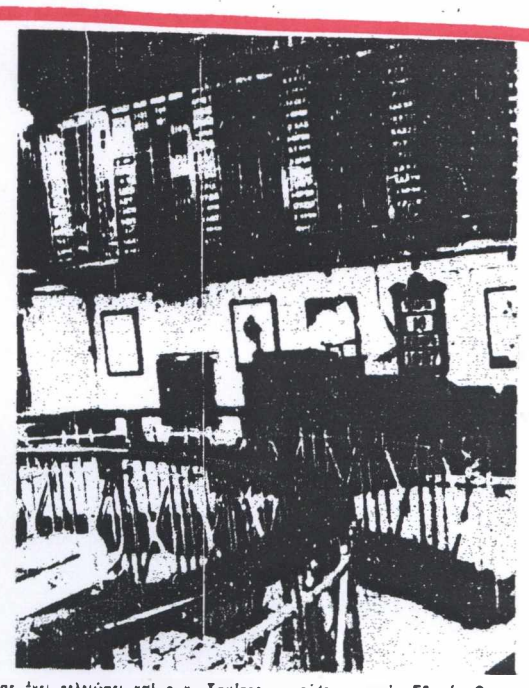

ΑΡΙΣΤΕΡΑ: Ένα από τά... πολλά ΑΣΟΠ τής χρονιάς πού πέρασε. Ήρθε τελειώσει καί ο κ. Σημίτης — τότε υπουργός Εθνικής Οικονομίας — φύγει. Ύστερα από λίγο καιρό θά παραιτηθεί υπό τά κράτος τών γνωστών περιστάσεων. ΔΕΞΙΑ: Τά Χρηματιστήρια Αθηνών άδειο μετά μία φάρσα γιά θέμα (10 Δεκεμβρίου '87). Είχε προηγηθεί — στίς 25 Νοεμβρίου — μία άλλη αδάμβαν πολύ πιό ...αποτελεσματική. Η αναστροφή τής εισοδηματικής πολιτικής, η οποία — μαζί μέ τήν εφ' άπαξ φορολογία τών επιχειρήσεων γιά τά κέρδη τού 1986 — είχε τινάξει στόν αέρα τό θετικό οικονομικό κλίμα. Καί, φυσικά, δέν επρόκειτο γιά φάρσα... Οι τιμές τών μετοχών κατρακύλησαν καί σ' ένα 15νθήμερο έχασαν περίπου τό μισό τής αξίας τους.

ΤΟΥ ΝΙΚΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ

Όμως πίσω απ' αυτό τό αντιφατικό καί ίσως καί αρνητικό περιβάλλον πού δημιουργούν τά αντιτιθέμενα πολιτικά καί οικονομικά συμφέροντα, κρύβονται κάποιες πολύ σημαντικές εξελίξεις τής οικονομίας, πού θά ήταν άδικο νά μήν επισημανθούν καί νά αξιολογηθούν σωστά. Διότι ειλικρινά πιστεύουμε ότι τό 1987 παρ' ότι γενικά ως οικονομικό αποτέλεσμα υπήρξε αρνητικό, προσέφερε ταυτόχρονα ορισμένα δείγματα οικονομικής πολιτικής, πού αν είχαν αξιοποιηθεί σωστά θά είχαν δώσει άλλη δυνομική στήν πορεία τής οικονομίας.

Καί γιά νά γίνουμε πιό συγκεκριμένοι, τό 1987 έδειξε τί μπορεί νά προφέρει στήν οικονομία η διαμόρφωση ενός καλού κλίματος καί η αποκατάσταση τής εμπιστοσύνης. Συνήθως, οι οικονομολόγοι μετρούν καί αξιολογούν μιά συγκεκριμένη χρονική περίοδο μέ βάση τήν εξέλιξη τών διαφόρων μακροοικονομικών μεγεθών, όπως η παραγωγή, οι τιμές, τό εξωτερικό εμπόριο κλπ. Χωρίς νά αμφισβητεί κανείς τήν σημασία τών δεικτών αυτών, πρέπει νά παρατηρήσει ότι πολλές φορές δέν δίνουν τήν δυναμική τής οικονομίας καί προπαντός δέν αποκαλύπτουν τίς ποιοτικές αλλαγές πού γίνονται. Τί αξία π.χ. έχει ένας χαμηλότερος πληθωρισμός πού επιτυγχάνεται μέ παρεμβατικά μέτρα πού στραγγαλίζουν τήν θεωσιμότητα τών επιχειρήσεων; Καί τί αποδίκνυτι μιά αύξηση τής παραγωγής, όταν εξασφαλίζεται μέ την διατήρηση σέ λειτουργία αντιοικονομικών καί επιδοτούμενων από τό κοινωνικό σύνολο παραγωγικών μονάδων; Καί; ακόμη τί αντιπροσωπεύουν στήν πραγματικότητα συζήσεις μισθολογικές πού στηρίζονται όχι στέν άυοδα τής παραγωγικότητας αλλά σέ ονομαστικές συζήσεις πού είτε μοιράζονται στά πλαισια μιάς λαϊκίστικης πολιτικής είτε αποσπώνται από ισχυρές ομοδες πίεσης;

Σέ όλα τά προηγούμενα, άλλωστε χρόνια, καί ειδικά στήν πρώτη τετραετία τού ΠΑΣΟΚ, όλοι αυτοί οι δείκτες ευημερούσαν αλλά η οικονομία δυστυχούσε καί έφθασε πολύ κοντά στό χείλος τής καταστροφής, γεγονός πού αναγκασε τήν κυβέρνηση νά κάνει πλήρη στροφή στήν οικονομική της πολιτική τόν Οκτώβριο τού 1985 καί νά εφαρμόσει ένα ρεαλιστικό πρόγραμμα σταθεροποίησης στήν διάρκεια τού οποίου πήρε πίσω από τούς εργαζόμενους όσα η ίδια τούς είχε δώσει τά προηγούμενα χρόνια.

Δέν πρέπει νά ληστευόμαστε ότι σκριβώς αυτή η λοξίστιστικη πολιτική πού εφαρμόζουν σήμερα μπορεί νά μας οδηγήσει σέ μιά αναβιωσιμοποιητική πολιτική υπέρ τών μισθωτών καί από τήν άλλη μέ εχθαπιά μέτρα κατά τής ιδιωτικής πρωτοβουλίας, ήταν η βασική αιτία πού οδήγησε στήν κρίση τού 1985. Μιά κρίση πού οι αιχμές της ήταν τό μεγάλο έλλειμμα τού δημόσιου τομέα (πού έφθασε τό 18% τού Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος) καί τό τραματικό άνοιγμα στό ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών πού προσέγγιζε τό ίδιο έτος τά 3.300 εκατ. δολλάρια.

Από τίς δυό αιχμές — πού άλλωστε σάν συγκοινωνούντα δοχεία η μιά όξυνε τήν άλλη — η πιό απειλητική ήταν προφανώς η δεύτερη. Μέ τό έλλειμμα τού 1985 στό ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών η χώρα άγγιξε τό όλμα τής συναλλαγματικής κρίσης πού επήκειτο μέ τήν μορφή είτε τής στάσεως πληρωμών είτε τής προσφυγής στό Διεθνές Νομισματικό Ταμείο. Είναι εκτός πάσης αμφισβητήσεως ότι εάν τό 1986 τό έλλειμμα δέν μειωνόταν δρυστικά καί έμενε στά ίδια επίπεδα, τό διεθνές τραπεζικό σύστημα δέν θά μής δάνειζε η θά μάς δάνειζε μέ τοκογλυφικούς όρους. Η διεθνής πίστη της χώρας είχε υπονομευθεί καίρια.

Μιά σωστή φιλελεύθερη πολιτική μπορούν νά τήν εφαρμόσουν μόνο όσοι πρα;ματικά πιστεύουν σ' αυτήν καί όχι σύρονται σ' αυτήν εξ ανάγκης.

Ενδεικτικά στοιχεία πού δίνουν τήν έκταση καί τό βάθος τής αναπτουμένης τήν εποχή εκείνη συναλλαγματικής κρίσης είναι τά εξής: Τόν Μάιο τού 1986 τά συναλλαγματικά διαθέσιμα τής χώρας χωρίς τόν χρυσό ήσαν 500 εκατ. δολλάρια περίπου. Επαρκούσαν, δηλαδή, γιά νά καλύψουν εισαγωγές μόνο 15 ημερών καί εφθασαν γιά νά πληρωθεί μόνο τό 50% τών χρεωλυσίων τού 1986 γιά ένα εξωτερικό χρέος πού προσήγγιζε ήδη τά 18 δισ. δολλάρια. Ένα μήνα νωρίτερα, μύλιστα, δηλαδή τόν Απρίλιο τού 1986 δέν υπήρχε διαθέσιμο συνάλλαγμα γιά νά πληρωθούν ληξιπρόθεσμες δόσεις καί χρειάσθηκε η ίδια η Διοικήτής τής Τράπεζας Ελλάδος νά παρακαλέσει μεγάλη ξένη τράπεζα γιά δραχυπρόθεσμο δανεισμό, προκειμένου νά αποτραπεί η δυσφήμηση τής χώρας!

Βέβαια, η συναλλαγματική κρίση άρχισε νά ξεπερνιέται από τό 1986 όταν τό έλλειμμα τού ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών έπεσε στά 1770 εκατ. δολλάρια έναντι 3300 τού 1985. Η βελτίωση όμως αυτή οφειλόταν σέ συγκυριακές εξελίξεις καί κυρίως στήν μεγάλη πτώση τών διεθνών τιμών τού πετρελαίου καί στήν αυξημένη ροή τόκων από τήν Κοινότητα. Αντίθετα, τό 1987 πού τό έλλειμμα τού ισοζυγίου έπεσε ακόμη περισσότερο, στά 1200 εκατ. δολλάρια, η βελτίωση είναι οργανική, δεδομένου ότι αφυμά πόρους καθαρά συνδεδεμένους μέ τήν ελληνική οικονομία, όπως οι άδηλοι πόροι καί οι εισροές ιδιωτικών κεφαλαίων.

Ενδεικτικά στοιχεία πού δείχνουν τήν βελτίωση τού 1987 είναι τά εξής: Στά τέλη τού Οκτώβρη 1987 (τελευταίο μήνα γιά τόν οποίο υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία) τά συναλλαγματικά διαθέσιμα χωρίς τόν χρυσό είχαν φθάσει τά 3062 εκατ. δολλάρια, παρά τό γεγονός ότι είχαν προληρωθεί κάποιες δόσεις χρεολυσίων τών προσεχών ετών (1988 — 1990). Καί τό πιό σημαντικό είναι, ότι τό 1987 γιά πρώτη φορά μετά τό 1978 η εισροή ιδιωτικών κεφαλαίων υπερκάλυψε τό έλλειμμα τού ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών, πράγμα πού σημαίνει ότι δέν χρειάζεται πλέον νά δανειζόμαστε γιά νά καλύπτουμε τρέχοντα ελλείμματα καί συνεπώς υπάρχουν οι προυποθέσεις γιά νά αρχίσει η αντιστροφή μέτρηση σέ ένα απειλητικό εξωτερικό χρέος.

Πώς εξηγείται η μεγάλη αυτή βελτίωση; Ούτε οι εξαγωγές μας αυξήθηκαν θεαματικά, ούτε οι εισαγωγές μας μειώθηκαν σημαντικά τό 1987. Τό εμπορικό μας ισοζύγιο αντίθετα διατήρησε όλα τά μειονεκτήματα καί όλα τά προβλήματά του. Συνέβη όμως τό 1987 μιά αρκετά σημαντική αύξηση τών εισπράξεων από αδήλους πόρους καί από τήν εισροή ιδιωτικών κεφαλαίων. Καί η εξέλιξη αυτή σημαίνει, πρώτον ότι τουριστικό, ναυτιλιακό ή μεταναστευτικό συνάλλαγμα πού παλαιότερα έμενε από εξωτερικό γιά νά αντιλλαγεί μέ δραχμές πού αναζητούσαν μιά εξασφάλιση, εισρέει τώρα στίς ελληνικές τράπεζες. Καί δεύτερον σημαίνει ότι ελληνικά κεφάλαια πού τρομαγμένα από τήν λαϊκίστικη πολιτική τού ΠΑΣΟΚ είχαν μετανοστεύσει μαζικά στό εξωτερικό τά προηγούμενα χρόνια, άρχισαν νά επαναπατρίζονται λόγω βελτιώσεως τού κλίματος.

Τό 1987 έχουμε, λοιπόν, μιά σαφή βελτίωση τού κλίματος πού οδήγησε πρώτον στήν σπομάκρυνση τής απειλής γιά συναλλαγματική κρίση, δεύτερον δημιούργησε τίς προϋποθέσεις γιά νά αρχίσει νά μειώνεται τό εξωτερικό χρέος καί τρίτον έδωσε τίς δόσεις γιά νά ξαναρχίσει νά ανεβαίνει η επενδυτική δραστηριότητα. Πρόκειται κατά τήν γνώμη μας γιά ποιοτικές βελτιώσεις, πού άν συνεχίζονταν τό 1988 θά άφηναν ελπίδες ότι η χώρα μπορεί νά ξαναμπεί σέ αναπτυξιακή τροχιά.

Φυσικά η βελτίωση τού κλίματος δέν ήταν κάτι τό τυχαίο, ούτε έγινε συμπτωματικά. Άν είμαστε αντικειμενικοί πρέπει νά αναγνωρίσουμε ότι συνετέλεσαν αποφασιστικά πρός τήν κατεύθυνση αυτή καί η πολιτική τής σταθεροποίησης καί προπαντός το νέο ύφος καί τό νέο ήθος πού εγκαινίασε στήν οικονομική πολιτική ο τότε υπουργός Εθνικής Οικονομίας κ. Κων. Σημίτης.

Ο κ. Σημίτης, πού παρατήθηκε, είχε επιδιώξει με σταθερότητα καί συνέπεια νά κερδίσει πρώτα τήν μάχη τής οικονομίας καί, προφανώς, σκεπτόταν νά κερδηθεί μετά η μάχη τών εκλογών. Η επιλογή αυτή είχε αρχίσει νά φέρνει καί απτά αποτελέσματα τόσο μακροπρόθεσμα, καί μακροοικονομικά (ισοζύγιο πληρωμών εξωτερικού, ελλείμματα τού δημόσιου τομέα, πληθωρισμός), όσο καί μικροοικονομικά. Είχαν αρχίσει επενδύσεις, λαμβάνονταν νέες επιχειρηματικές πρωτοβουλίες, είχαν αρχίσει νέες επιχειρήσεις νά εισάγονται στό Χρηματιστήριο καί η εισαγωγή ιδιωτικών κεφαλαίων σπό τό εξωτερικό ήταν ενισχυτικά.

Νομίζουμε ότι τό δίδαγμα τού 1987 είναι σκριβώς αυτό. Ότι, δηλαδή, η άνοδος τής οικονομίας, η μάλλον τό ξεπέρασμα τής κρίσης περνάει μέσα από μιά διαδικασία βελτιώσεις τού κλίματος, δηλαδή από τήν διαμόρφωση συνθηκών, ώστε οι φορείς τής οικονομίας νά έχουν εμπιστοσύνη ότι η κυβέρνηση διατηρεί σταθερούς τούς κανόνες τού παιχνιδιού, καί δέν σχεδιάζει ανατροπή τού συστήματος. Μόλις αυτές οι συνθήκες άρχισαν νά διαμορφώνονται μέσα στό 1987 ανεστράφησαν αμέσως τάσεις πού οδηγούσαν σέ συναλλαγματική κρίση καί σασιμοπληθωρισμό.

Τά δραματικά γεγονότα τής 25ης Νοεμβρίου έδειξαν ότι μέ τό ΠΑΣΟΚ δέν υπάρχει διασφάλιση ότι ένα καλό βήμα θά έχει συνέχεια. Οι δραχυπρόθεσμοι πολιτικοί στόχοι τού ΠΑΣΟΚ υπονομεύουν τίς μακροπρόθεσμες; ανάγκες τής οικονομίας καί φαίνεται ότι η αντίφαση αυτή κινδυνεύει νά κορυφωθεί μέσα στό 1988.

Οι επιπολαιότητες πού επέδειξε αυτή η κυβέρνηση έναντι τού κλίματος, καθώς καί η αδυναμία της νά περιορίσει τά δημόσια ελλείμματα όταν επέβαλε στούς εργαζόμενους λιτότητα, δικαιώνει τόν αρχηγό τής Νέας Δημοκρατίας πού επαναλαμβάνει ότι η λύση τού οικονομικού προβλήματος στή χώρα μας είναι πολιτική καί θά καταστεί δυνατή μόνο μέ τήν αλλαγή κυβερνήσεως. Πσρ' ότι τό ΠΑΣΟΚ έκανε αρκετά βήματα πρός τόν φιλελευθερισμό, μιά σωστή φιλελεύθερη πολιτική μπορούν νά τήν εφαρμόσουν μόνο όσοι πραγματικά πιστεύουν σέ αυτήν καί όχι όσοι σύρονται σέ αυτήν εξ ανάγκης.

Αποκήρυξη τριτοκοσμικών οραμάτων

Τό πρόγραμμα σταθεροποίησης έχει κριθεί καί επικριθεί από πολλές πλευρές καί δέν χρειάζεται εδώ νά απαριθμήσουμε εκ νέου τά λάθη καί τίς παραλείψεις του. Γιά μάς εκείνο πού έχει σημασία, είναι όχι τό συγκεκριμένο πλέγμα μέτρων τού σταθεροποιητικού όσο η φιλοσοφία του. Καί αυτή ήταν μιά καί μόνη! Η έμπρακτη αποκήρυξη από τό ΠΑΣΟΚ τών τριτοκοσμικών καί σοσιαλιστικών οραμάτων τής πρώτης τετραετίας. Από τόν Οκτώβριο τού 1985 καί μετά όλα καί λιγότεροι επιχειρηματίες φοβούνται πιά ότι μπορούμε νά γυρίσουμε στήν εποχή τών κρατικοποιήσεων, ενώ όλο καί περισσότεροι πιστεύουν ότι από τά πράγματα τό ΠΑΣΟΚ είναι υποχρεωμένο νά διευθλάξει εδιαιτέρακτο τό καθεστώς τής ελεύθερης οικονομίας στήν Ελλάδα καί μαλιστα είναι καί δεσμευμένο στήν κατεύθυνση αυτή, καθώς θά δαβίζουμε πρός τήν ενιαία κοινοτική αγορά τού 1992.

Από την άλλη πλευρά τά αντιδημοτικά μέτρα πού πήρε η κυβέρνηση, όσον αφορά τήν κάσμο τής εργασίας, είχαν καί μιά θετική πλευρά πού δέν πρέπει νά υποτιμάται. Βελτίωσαν τό κερδοφόρο τών επιχειρήσεων, η οποία ήταν αναγκαία, μιά καί ο βαθμός εκμηδενισμός τού κέρδους είχε αρχίσει νά δημιουργεί φαινόμενο φυγής, αποθάρρυνσης καί εγκατάλειψη από πλευράς επιχειρηματιών. Η σχέση κερδών - μισθών δέν μπορεί νά κρίνεται μέ συναισθηματικά κριτήρια ή μέ τήν επίκληση αφηρημένων αρχών κοινωνικής δικαιοσύνης. Ζούμε σέ ελεύθερη καί ανοικτή οικονομία καί συνεπώς άν τό κεφάλαιο δέν βρίσκει εδώ τήν αμοιβή του, θά τήν αναζητήσει στίς αγορές τού εξωτερικού.

Άλλωστε, μόλις άρχισε νά διαγράφεται η προοπτική καλυτέρων κερδών υπήρξε άμεση αντοπόκριση αυτών επενδυτικό τομέα πού ασφαλώς θά ήταν εντυποσιακότερη άν έλειπαν ορισμένα ανεπίκυντα. Ύστερα από μιά εξαετία συνεχούς πτώσης τών επενδύσεων, εμφανίσθηκε μιά πρώιμη αναζωογόνηση τό 1986 οπότε αυξήθηκαν κατά 5% γιά νά συνεχισθεί εντονότερη τό 1987 μέ ρυθμό αύξησης 6,7%.

Βεβαια, αναγνωρίζεται σταθερά τό παράπονο ότι τό σταθεροποιητικό πρόγραμμα δέν είχε αναπτυξιακή διάσταση. Άν μέ τήν έκφραση αυτή εννοούμε ότι δέν πουέβλεπε μεγάλες κρατικές επενδύσεις ή εξειδικευμένα κλαδικά προγράμματα, ασφαλώς κάνουμε λάθος. Ούτε τό ισοζύγιο, ούτε ο κρατικός προυπολογισμός άντεχαν τέτοιες επενδύσεις, ενώ κανένα κλαδικό πρόγραμμα δέν μπορεί νά αποδώσει ούτων ο επιχειρηματίας — πού υπό κυθεστώς τής ελεύθερης οικονομίας είναι αυτός πού κάνει τίς επιλογές — δέν προσδοκά κέρδη. Άν όμως ως αναπτυξιακή πολιτική εννοούμε τήν απελευθέρωση τής οικονομίας από παρεμβατικές συθμίσεις πού δέν επιτρέπουν νά λειτουργήσουν οι μηχανισμοί της, πρέπει νά πούμε ότι άν καί έγινον πολλά βήματα πσός τήν σωστή κατεύθυνση τό 1987 (απελευθέωση τιμών, βαθμιαία απελευθέρωση επιτοκίων κλπ.) δρισκόμεθα σκύμη μακριά από τήν πλήρη απελευθέωση τής αγοράς, τού χρήματος καί τής εργασίας, πού είναι καί η μόνη αναπτυξιακή πολιτική πού είναι δυνατή καί σταθερή στίς σημερινές συνθήκες.

Ο πυθέδας τού ΣΕΒ κ. Θ. Πολυζόπουλος αχολιάζοντας τά δραματικά γεγονότα τής 25ης Νοεμβρίου (παρατήση Σημίτη, επιβολή έκτακτης εισφοράς, αναστροφή εισοδηματικής πολιτικής) πού προκάλεσαν δίαιο κλονισμό στό κλίμα τόνιζε:

«Μέ τίς τελευτσίες εξελίξεις στήν οικονομική πολιτική έχει καταστεί σαφές ότι φτάσαμε πιά στό σημείο όπου οι οικονομικοί στόχοι έχουν έλθει σέ αντίθεση — γιά νά μήν πώ σέ σύγκρουση — μέ τούς πολιτικούς στόχους. Ο κ. Κ. Σημίτης, πού παραιτήθηκε, είχε επιδιώξει μέ σταθερότητα καί συνέπεια νά κερδίσει πρώτα τήν μάχη τής οικονομίας καί, προφανώς, σκεπτόταν νά κερδηθεί μετά η μάχη τών εκλογών. Η επιλογή αυτή είχε αρχίσει νά φέρνει καί απτά αποτελέσματα τόσο μακροπρόθεσμα, καί βελτιώσεις τού κλίματος, δηλαδή από τήν διαμόρφωση συνθηκών, ώστε οι φορείς τής οικονομίας νά έχουν εμπιστοσύνη ότι η κυβέρνηση διατηρεί σταθερούς τούς κανόνες τού παιχνιδιού, καί δέν σχεδιάζει ανατροπή τού συστήματος. Μόλις αυτές οι συνθήκες άρχισαν νά διαμορφώνονται μέσα στό 1987 ανεστράφησαν αμέσως τάσεις πού οδηγούσαν σέ συναλλαγματική κρίση καί σασιμοπληθωρισμό.

Τά δραματικά γεγονότα τής 25ης Νοεμβρίου έδειξαν ότι μέ τό ΠΑΣΟΚ δέν υπάρχει διασφάλιση ότι ένα καλό βήμα θά έχει συνέχεια. Οι δραχυπρόθεσμοι πολιτικοί στόχοι τού ΠΑΣΟΚ υπονομεύουν τίς μακροπρόθεσμες; ανάγκες τής οικονομίας καί φαίνεται ότι η αντίφαση αυτή κινδυνεύει νά κορυφωθεί μέσα στό 1988.

Οι επιπολαιότητες πού επέδειξε αυτή η κυβέρνηση έναντι τού κλίματος, καθώς καί η αδυναμία της νά περιορίσει τά δημόσια ελλείμματα όταν επέβαλε στούς εργαζόμενους λιτότητα, δικαιώνει τόν αρχηγό τής Νέας Δημοκρατίας πού επαναλαμβάνει ότι η λύση τού οικονομικού προβλήματος στή χώρα μας είναι πολιτική καί θά καταστεί δυνατή μόνο μέ τήν αλλαγή κυβερνήσεως. Πσρ' ότι τό ΠΑΣΟΚ έκανε αρκετά βήματα πρός τόν φιλελευθερισμό, μιά σωστή φιλελεύθερη πολιτική μπορούν νά τήν εφαρμόσουν μόνο όσοι πραγματικά πιστεύουν σέ αυτήν καί όχι όσοι σύρονται σέ αυτήν εξ ανάγκης.

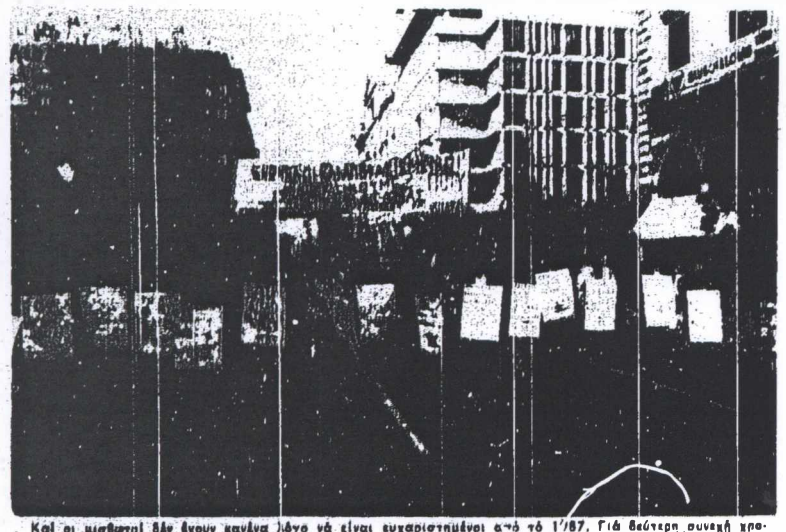

Καί οι μισθωτοί δέν έχουν κανένα λόγο νά είναι ευχαριστημένοι από τό 1987. Γιά δεύτερη συνεχή χρονιά τό πραγματικό τους εισόδημα μειώθηκε. Καί τή δυσαρέσκειά τους φρόντισαν νά τή δείξουν. Η φωτογραφία είναι από τίς πρόσφατες απεργιακές κινητοποιήσεις των ταμιακών υπαλλήλων.

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ (ΔΕΥΑΗ)
ΠΕΡΙΛΗΠΤΙΚΗ ΔΙΑΚΗΡΥΞΗ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΔΗΜΟΠΡΑΣΙΑΣ
(Γιά τήν εκτέλεση εκδιαδόμενης)
Ο πρόεδρος τής Δημοτικής Επιχείρησης Ύδρευσης Αποχετεύσεως Ηρακλείου κ. Μανόλης Καφφάλας, δημοσιεύει σύμφωνα με τήν υπ' αριθμ. 31/1987 απόφαση τού Δ.Σ. διεθνή διαγωνισμό με εξειδίκευση προσφορών για τήν ανάθεση συμβάσεως μελέτης - κατασκευής τού εργου: «Δημοτικός σταθμός επεξεργασίας τών λυμάτων τής πόλεως τής Ηρακλείου με τό σύστημα αναστροφής οσμώσεως με τής διαστάσεις τών δεξαμενών 4 τεμ. 30 από 40 τού Ν. 1418/84 καί τόν Δεκέμβριο 18, 19 τού π.Δ. 609/1985.
Ειδικότερα: προϋπολογισμός τού διεθνούς είναι (1.000.000.000 δρχ. (μηδέν δεκα) εκ τών οποίων: από πιστώσεις τού προϋπολογισμού δημοσίων επενδύσεων (Δ.Δ. 06/5/005) καί ίδιοι πόροι τής ΔΕΥΑΗ.
Η υποβολή τών διεκπεραιωτικών γιά τό πρώτο στάδιο (κάλεσμα ενδιαφερομένων εξειδικευμένων κατ' πρακτικολογή) θά γίνει τήν 9.1.1988 καί από 10.00 - 13.00 (λάβε ενιδιάφερον προσφορών) στά γραφεία τής ΔΕΥΑΗ (Βόρειας 1 - Ηράκλεια).
Πιθανολογούμενη ημερομηνία τού δεύτερου η δημοσίευση (6 στάδιο) θά είναι η 29.6.1988 στά γραφεία τής Δ.Ε.Υ.Α.Η. (Βόρειας 1, πλ. Αγ. Δημητρίου, Ηράκλεια - Κρήτης) σαν ορισμένα επιτρεπτά.
Στή δημοσιεύσεις γίνονται δεκτοί:
1. Επιχειρήσεις ΣΤ' τάξης καί όνει γιά έργα τών υδραυλικά δικτύων καί ηλεκτροδοτικά, τροποποιήσεις σύμφωνα μέ τής διατάξεις τού Δικαίου 4 τεμ. 30 από 40 τού Ν. 1418/84 καί τόν Δεκέμβριο 18, 19 τού π.Δ. 609/1985.
Ειδικότερα: προϋπολογισμός τού δεύτερου είναι (1.000.000.000 δρχ. (μηδέν δεκα) εκ τών οποίων: από πιστώσεις τού προϋπολογισμού δημοσίων επενδύσεων (Δ.Δ. 06/5/005) καί ίδιοι πόροι τής ΔΕΥΑΗ.
Η υποβολή τών διεκπεραιωτικών γιά τό πρώτο στάδιο (κάλεσμα ενδιαφερομένων εξειδικευμένων κατ' πρακτικολογή) θά γίνει τήν 9.1.1988 καί από 10.00 - 13.00 (λάβε ενιδιάφερον προσφορών) στά γραφεία τής ΔΕΥΑΗ (Βόρειας 1 - Ηράκλεια).
Πιθανολογούμενη ημερομηνία τού δεύτερου η δημοσίευση (6 στάδιο) θά είναι η 29.6.1988 στά γραφεία τής Δ.Ε.Υ.Α.Η. (Βόρειας 1, πλ. Αγ. Δημητρίου, Ηράκλεια - Κρήτης) σαν ορισμένα επιτρεπτά.
Στή δημοσιεύσεις γίνονται δεκτοί:
1. Επιχειρήσεις ΣΤ' τάξης καί όνει γιά έργα τών υδραυλικά δικτύων καί ηλεκτροδοτικά, τροποποιήσεις σύμφωνα μέ τής διατάξεις τού Δικαίου 4 τεμ. 30 από 40 τού Ν. 1418/84 καί τόν Δεκέμβριο 18, 19 τού π.Δ. 609/1985.
2. Κατασκευάζεις επιχειρήσεων ΣΤ' τάξης καί δύο γιά έργα υδραυλικά μέ σωληνώσεις ΣΤ' τάξης καί δυο, γιά έργα ηλεκτροφωτισμού γραμμές στά ΜΕΔΗ μόνες τους ή σέ συνεργασία μέ ξένα εξειδικευμένα τεχνικά είδη.
3. Κάτοχοι πολιτικών εργολαβικών τυπικών Δ.Ε. πού κατατάσσονται ανάλογα στίς αντίστοιχες κατηγορίες καί τάξεις τού ΜΕΘΕΠ, δηλαδή οι παραπάνω καί γιά τά λοιπά σύμφωνα μέ τής Ν. 1418/84 απόφαση ΒΔ 2α/01)27/Φ.Ν. 194/18.3.85 καί τίς τροποποιήσεις αυτής μόνοι τους ή σέ συνεργασία μέ ξένα εξειδικευμένα τεχνικά είδη.
4. Κοινοπραξίες τών παραπάνω μέ αλλοδαπούς εξειδικευμένους τεχνικούς οίκους ή εταιρείες.
5. Αλλοδαπές εταιρείες μόνες τους ή σέ κοινοπραξία μεταξύ τους.
Περισσότερες πληροφορίες θά δίδονται από τήν τεχνική υπηρεσία τής ΔΕΥΑΗ (Βόρειας 1, πλ. Αγ. Δημητρίου, Ηράκλεια - Κρήτης Τ.Κ. 71202, τηλ.: 081-280781 — 242452 — 243883) εργάσιμες ημέρες καί ώρες.
Αμοιβάδιοι κ.κ. Γ. Διαλυνάς, Σ. Κατσαγιαννάκης καί Χ. Παπαμανολάκης.
Ο Πρόεδρος τής ΔΕΥΑΗ
ΜΑΝΟΛΗΣ ΚΑΦΦΑΛΑΣ
Δήμαρχος Ηρακλείου

Mazi
για το
1992

Το 1992, τα οικονομικά σύνορα των 12 χωρών της ΕΟΚ θα πέσουν και το όνειρο της ενωμένης Ευρώπης θα γίνει πραγματικότητα.
Η Ευρώπη των 12 θα είναι ένας ευρύτερος οικονομικο-κοινωνικός χώρος, μια μεγάλη ενιαία αγορά, όπου πρόσωπα, προϊόντα και κεφάλαια θα διακινούνται ελεύθερα.

Η Τράπεζα Πίστεως, η πρώτη ελληνική Τράπεζα ιδιωτικής πρωτοβουλίας, πιστεύει ότι Μαζί μπορούμε να αντιμετωπίσουμε με επιτυχία την πρόκληση του 1992.

Στόχος της Τραπεζής Πίστεως και των εταιρίων συμμετοχής της είναι να ενισχύσουν κάθε παραγωγική προσπάθεια και να υποστηρίξουν κάθε επενδυτική απόφαση, που θα βελτιώσει την ανταγωνιστικότητα της ελληνικής οικονομίας και θα εξασφαλίσει το μέλλον της στην Κοινότητα του 92.
Τώρα η Τράπεζα Πίστεως υλοποιεί ένα σημαντικό επενδυτικό πρόγραμμα που προβλέπει:
- Την πύκνωση του δικτύου των Καταστημάτων της παντού στην Ελλάδα.
- Τη διεύρυνση των εργασιών της σε νέους τομείς δραστηριότητας.
- Την περαιτέρω εξέλιξη της υψηλής της τεχνολογίας.
Έτσι θα συνεχίσει να πρωτοπορεί στην παροχή σύγχρονων τραπεζικών υπηρεσιών.

Το 1992, η Ευρωπαική Κοινότητα θα είναι η μεγάλη μας χώρα.

Η Τράπεζα Πίστεως εύχεται το Νέο Έτος να είναι για όλους ευτυχισμένο και δημιουργικό.

Για να είμαστε έτοιμοι το 1992, ας δουλέψουμε Μαζί.

ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΙΣΤΕΩΣ Mazi